NN 98/2017 (4.10.2017.), Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III-1816/2017 od 11. srpnja 2017.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2275

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Miroslav Šeparović, predsjednik te suci Andrej Abramović, Ingrid Antičević Marinović, Mato Arlović, Snježana Bagić, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić i Antun Palarić, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Antun Džinić iz Županje, kojeg zastupa Dražen Štivić, odvjetnik u Županji, na sjednici održanoj 11. srpnja 2017. donio je

ODLUKU

Ustavna tužba odbija se u odnosu na prigovore podnositelja vezane uz postupak za izmjenu pravomoćne sudske odluke koji je pokrenuo u povodu presude Europskog suda za ljudska prava *Džinić protiv Hrvatske* od 26. travnja 2016. (zahtjev br. 38359/13), a koji se odnose na povredu članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 18/97., 6/99. – pročišćeni tekst, 8/99. – ispravak, 14/02. i 1/06.), odnosno članka 48. Ustava.

i

RJEŠENJE

I. Ustavna tužba odbacuje se u odnosu na prigovore podnositelja vezane uz postupak za izmjenu pravomoćne sudske odluke koji je pokrenuo u povodu presude Europskog suda za ljudska prava *Džinić protiv Hrvatske* od 26. travnja 2016. (zahtjev br. 38359/13), a koje je utemeljio na članku 29. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) i člancima 6. i 13. u vezi s člankom 46. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 18/97., 6/99. – pročišćeni tekst, 8/99. – ispravak, 14/02. i 1/06.).

II. Ova odluka i rješenje objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Podnositelj ustavne tužbe, hrvatski državljanin, podnio je 14. travnja 2017. ustavnu tužbu radi zaštite ustavnih prava u postupku izvršenja presude Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu (u daljnjem tekstu: ESLJP) u predmetu *Džinić protiv Hrvatske* (zahtjev broj 38359/13, presuda od 26. travnja 2016.). Za tu se presudu u daljnjem tekstu koristi oznaka: *Džinić protiv Hrvatske.*

Ustavna tužba podnesena je protiv rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Kž-40/17-4 od 23. veljače 2017. (u daljnjem tekstu: rješenje Vrhovnog suda).

Tim je rješenjem odbijena žalba podnositelja protiv rješenja Županijskog suda u Vukovaru broj: Kv-I-38/16-7 od 20. prosinca 2016., kojim je – u postupku izvršenja presude ESLJP-a *Džinić protiv Hrvatske* – odbijen kao neosnovan zahtjev podnositelja za obnovu kaznenog postupka dovršenog pravomoćnom presudom Županijskog suda u Vukovaru broj: K-41/11 od 11. srpnja 2014., koja je potvrđena presudom Vrhovnog suda broj: Kž-680/14 od 16. ožujka 2016. (u daljnjem tekstu: prvostupanjsko rješenje).

1.1. Podnositelj ustavne tužbe smatra povrijeđenim ustavna prava zajamčena člankom 29. stavkom 1. u vezi s člankom 14. stavkom 2. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.), članka 48. stavka 1. Ustava u vezi s člankom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda

(»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 18/97., 6/99. – pročišćeni tekst, 8/99. – ispravak, 14/02. i 1/06.; u daljnjem tekstu: Konvencija) te članak 13. u vezi s člankom 46. stavkom 1. Konvencije.

2. Kad se u ovoj odluci poziva na tekst Zakona o kaznenom postupku koji je danas na snazi (»Narodne novine« broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda broj: U-I-448/2009 i dr. od 19. srpnja 2012., 143/12., 56/13. i 145/13.), Ustavni sud koristi se kraticom: ZKP.

II. PREGLED SUDSKIH POSTUPAKA VEZANIH UZ PODNOSITELJA

1) Postupci pred kaznenim sudovima

3. Dana 11. kolovoza 2000. Županijsko državno odvjetništvo u Vukovaru zatražilo je od istražnog suca Županijskog suda u Vukovaru da otvori istragu u odnosu na podnositelja kao direktora društva M., pod sumnjom da je počinio nekoliko kaznenih djela gospodarskog kriminaliteta. Također je zatražilo da se odrede privremene mjere osiguranja na nekretninama podnositelja, kako bi se osiguralo učinkovito izvršenje moguće odluke o oduzimanju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom u iznosu od 3.573.747,24 kn.

4. Nakon završetka istrage, 10. svibnja 2002. pred Županijskim sudom u Vukovaru podignuta je optužnica protiv podnositelja i još tri osobe zbog počinjenja nekoliko kaznenih djela gospodarskog kriminaliteta koji se osobito odnose na nezakonito prisvajanje dionica trgovačkog društva, te zlouporabu imovine i objekata trgovačkog društva M. Ukupna vrijednost protupravne imovinske koristi koju je podnositelj navodno pribavio prilikom počinjenja tih kaznenih djela utvrđena je na oko 1.060.000,00 EUR.

Na temelju izmijenjene optužnice 8. travnja 2008. Županijski sud u Vukovaru proglasio je presudom podnositelja krivim za počinjenje kaznenog djela nezakonitog prisvajanja dionica trgovačkog društva i oslobodio ga svih ostalih optužbi. Podnositelj je osuđen na tri godine i šest mjeseci zatvora i oduzimanje protupravne imovinske koristi u iznosu od 6.169.977,35 kn koju je navodno pribavio počinjenjem kaznenog djela za koje je proglašen krivim. Nakon žalbe podnositelja i Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru protiv navedene presude, 18. listopada 2011. Vrhovni sud Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vrhovni sud) ukinuo je prvostupanjsku presudu i naložio ponavljanje postupka.

4.1. U ponovljenom postupku, te nakon što je stupio na snagu Zakon o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem (»Narodne novine« broj 145/10.; u daljnjem tekstu: ZoPOIK), Županijsko državno odvjetništvo u Vukovaru predložilo je 27. lipnja 2012. Županijskom sudu u Vukovaru da odredi privremenu mjeru osiguranja na nekretninama podnositelja (deset zemljišnih čestica, dvije kuće i poslovna zgrada) kako bi se osiguralo učinkovito izvršenje odluke o oduzimanju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom u iznosu od oko 1.060.000,00 EUR.

Sudac pojedinac Županijskog suda u Vukovaru odredio je 27. lipnja 2012. privremenu mjeru osiguranja na nekretninama podnositelja da bi se osiguralo učinkovito izvršenje moguće odluke o oduzimanju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom u iznosu od oko 1.060.000,00 EUR. Na temelju tog rješenja privremena mjera osiguranja zabrane otuđenja i opterećenja nekretnina podnositelja zabilježena je u zemljišnim knjigama. Podnositelj je podnio žalbu Vrhovnom sudu protiv tog rješenja, koje je Vrhovni sud 5. rujna 2012. ukinuo i vratio predmet na ponovno odlučivanje zato što donošenje odluke o određivanju privremene mjere osiguranja nekretnina nije bilo u nadležnosti suca pojedinca, već izvanraspravnog vijeća.

4.2. Podnositelj je 17. listopada 2012. zatražio od Županijskog suda u Vukovaru da se ukinuta odluka o određivanju privremene mjere osiguranja izbriše iz zemljišnih knjiga. Izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Vukovaru razmotrilo je 30. listopada 2012. prijedlog Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru za određivanje privremene mjere osiguranja na nekretninama podnositelja. Istoga dana prihvatilo je prijedlog u cijelosti i odredilo privremenu mjeru osiguranja na nekretninama podnositelja.

5. Podnositelj je 12. studenoga 2012. podnio žalbu Vrhovnom sudu protiv navedenog rješenja tvrdeći da je vrijednost blokirane imovine, prema njegovoj privremenoj procjeni, veća od 20.000.000,00 kn, što znatno premašuje iznos protupravne imovinske koristi koju je navodno pribavio počinjenjem kaznenih djela koja su bila predmet postupka. Ujedno je naglasio kako je bilo razumno očekivati da Županijski sud u Vukovaru izvrši barem opću procjenu vrijednosti blokirane imovine i protupravne imovinske koristi koja je navodno pribavljena počinjenjem predmetnih kaznenih dijela. Podnositelj je stoga tvrdio da je Županijski sud u Vukovaru, time što je propustio izvršiti takvu procjenu, nametnuo prekomjeran individualan teret njegovim vlasničkim pravima.

6. Vrhovni sud je rješenjem broj: Kž-805/12-3 od 27. prosinca 2012. odbio podnositeljevu žalbu. Ustavna tužba protiv tog rješenja odbačena je rješenjem Ustavnog suda broj: U-III-864/2013 od 25. travnja 2013., uz utvrđenje da se ne radi o pojedinačnom aktu iz članka 62. stavka 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon).

6.2. Dana 20. veljače 2013. podnositelj je zatražio od Županijskog suda u Vukovaru da ukine ili preispita odluku kojom se određuje privremena mjera osiguranja. Tvrdio je kako postoje manje restriktivne mjere osiguravanja izvršenja moguće odluke o oduzimanju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom te kako nije bilo potvrđeno da je blokirana imovina bila pribavljena kriminalnom aktivnošću. Ujedno je podnio požurnicu Županijskom sudu u Vukovaru tražeći da izvrši procjenu blokirane imovine kako bi se ograničio opseg privremene mjere osiguranja na vrijednost navodno pribavljene protupravne imovinske koristi.

6.3. Izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Vukovaru je 9. srpnja 2013. odbilo prijedlog podnositelja kojim je tražio ukidanje ili preispitivanje odluke kojom se određuje privremena mjera osiguranja. Podnositelj je 12. srpnja 2013. osporio tu odluku podnošenjem žalbe Vrhovnom sudu. Žalio se da ukupan iznos protupravne imovinske koristi za koju je određena privremena mjera osiguranja ne odgovara iznosu od 1.060.000,00 EUR, a predao je i detaljnu procjenu vrijednosti za svaku nekretninu blokirane imovine (u iznosu od oko 9.887.084,00 EUR). Podnositelj je stoga istaknuo kako je postojala izrazita nerazmjernost između navodne protupravne imovinske koristi ostvarene počinjenjem kaznenih djela navedenih u optužnici i vrijednosti blokirane imovine, a što mu je nametnulo prekomjeran individualni teret. Vrhovni sud je 17. listopada 2013. odbio žalbu podnositelja. Podnositelj je protiv tog rješenja podnio ustavnu tužbu koja je odbačena rješenjem broj: U-III-5739/2013 od 7. veljače 2014., jer je utvrđeno da ni to rješenje nije akt iz članka 62. stavka 1. Ustavnog zakona.

7. Županijski sud u Vukovaru je 11. srpnja 2014. presudom broj: K-41/11 proglasio podnositelja krivim za kazneno djelo iz članka 246. stavka 1. Kaznenog zakona (»Narodne novine« broj 125/11. i 144/12.) zlouporabe imovine i objekata trgovačkog društva M. kojom je navodno pribavio protupravnu imovinsku korist u iznosu od 1.800.857,74 kn (oko 240.000,00 EUR). Podnositelj je osuđen na dvije godine zatvora i oduzimanje imovinske koristi ostvarene počinjenjem kaznenog djela u iznosu od 1.800.857,74 kn. Vrhovni sud je potvrdio tu presudu presudom broj: Kž-680/14-6 od 16. ožujka 2016.

8. Nakon što je prvostupanjska presuda od 11. srpnja 2014. postala pravomoćna 16. ožujka 2016., predsjednik raspravnog vijeća podnio je 19. prosinca 2016. prijedlog izvanraspravnom vijeću Županijskog suda u Vukovaru prijedlog da se određena privremena mjera ukine na temelju članka 16. ZoPOIK-a. Izvanraspravno vijeće je tom prijedlogu udovoljilo rješenjem broj: Kv-I-43/16-7 od 19. prosinca 2016., u kojem je, između ostaloga, navedeno:

»Uvidom u predmetni spis K-41/11, vijeće ovoga suda je utvrdilo da je presudom Županijskog suda u Vukovaru K-41/11 od 11. srpnja 2014. s rješenjem o ispravci od 20. listopada 2014., a koja presuda je potvrđena presudom VSRH I-Kž-680/14 od 16. ožujka 2016., kojom je osuđeni Antun Džinić, osuđen na kaznu od 2 godine, u koju kaznu mu je uračunato vrijeme provedeno u pritvoru u vremenskom razdoblju od 31. kolovoza 2000. pa do 13. rujna 2000. godine, te je temeljem čl. 77. st. 1. KZ/11, u svezi s čl. 4. st. 1. i čl. 5. st. 1. alineja a), b), c) i st. 3. Zakona o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem (»NN«, broj 145/10.) od osuđenika oduzeta imovinska korist u iznosu od 1.800.857,74 kune, zbog kaznenog djela protiv gospodarstva zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. st. 1. KZ/11, a kažnjivo po čl. 246. st. 2. KZ/11.

(...)

Kako je predmetnim pravomoćnim rješenjem pod točkom II. sukladno čl. 16. Zakona o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem određeno da privremena mjera može trajati najduže 60 dana nakon što sud dostavi obavijest da je presuda u predmetnom kaznenom postupku postala pravomoćna, vijeće ovoga suda odlučilo je kao u izreci ovoga rješenja, imajući u vidu da je presuda Županijskog suda u Vukovaru K-41/11 od 11.7.2014. godine postala pravomoćna 16. ožujka 2016., tj. kada je potvrđena od strane VSRH presudom I-Kž-618/14 od 16. ožujka 2016.

Zbog svega naprijed navedenog nalaže se Zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog suda u Vukovaru, Stalnoj službi u Županji da odmah izvrši brisanje zabilježbe otuđenja i opterećenja naznačenih nekretnina u zemljišnim knjigama.«

8.1. Žalbu podnositelja protiv tog rješenja odbio je Vrhovni sud rješenjem od 31. siječnja 2017., koji u odnosu na žalbene navode, ističe:

»Takvim žalbenim navodima koji se isključivo odnose na zahtjev za obnovu postupka, osuđenik ne dovodi u sumnju pobijano rješenje koje je doneseno na temelju čl. 16. Zakona o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem i kojim je privremena mjera radi osiguranja imovinske koristi izrečena Antunu Džiniću ukinuta, zbog proteka 60 dana od dostave obavijesti predlagatelju o pravomoćnosti presude kojom je Antun Džinić proglašen krivim i osuđen.

U odnosu na zahtjev osuđenika za obnovu kaznenog postupka potrebno je reći da se kazneni postupak može obnoviti ako je dovršen pravomoćnim rješenjem ili pravomoćnom presudom.

(...) međutim, osuđenik ne traži obnovu kaznenog postupka dovršenog tom presudom.

Zahtjev za obnovu je podnesen u odnosu na postupak osiguranja oduzimanja imovinske koristi vođenog na temelju Zakona o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem dakle, radi se o posebnom postupku koji se može voditi prije, tijekom i nakon okončanja kaznenog postupka.

U navedenom Zakonu nisu predviđeni izvanredni pravni lijekovi pa niti supsidijarnom primjenom Zakona o kaznenom postupku s obzirom da je u čl. 15. st. 2. ZPOIK-a propisano da se privremena mjera može ukinuti ili zamijenili drugom pod uvjetima propisanim u toj odredbi, a na prijedlog protivnika osiguranja.

Međutim, sada nakon donošenja pobijanog rješenja i takav prijedlog bi bio bespredmetan.

Osuđenik u žalbi navodi da mu je neodlučivanjem o obnovi postupka onemogućeno ostvarenje naknade štete koju je pretrpio nezakonitom privremenom mjerom pa iako je taj žalbeni prigovor u potpunosti promašen kada se ima u vidu priroda pobijanog rješenja, potrebno je osuđenika uputiti da je navedenom presudom Europskog suda za ljudska prava Džinić protiv Hrvatske odbačen zahtjev u odnosu na potraživanje materijalne štete, a dosuđen iznos od 2.000,00 EUR na ime nematerijalne štete.

S obzirom na sve navedeno, a kako ispitivanjem pobijanog rješenja na temelju čl. 494. st. 4. ZKP/08 nisu utvrđene povrede na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, na temelju čl. 494. st 3. toč. 2. ZKP/08 odlučeno je kao u izreci.«

2) Presuda ESLJP-a

9. U međuvremenu je 17. svibnja 2016. Europski sud za ljudska prava (u daljnjem tekstu: ESLJP) donio presudu u predmetu *Džinić protiv Hrvatske,* kojom je utvrdio povredu prava vlasništva iz članka 1. Protokola broj 1 uz Konvenciju, te podnositelju dosudio 2.000,00 EUR na ime neimovinske štete te 850,00 EUR na ime troškova postupka, te odbio zahtjev za naknadu imovinske štete. ESLJP je kod utvrđenja povrede istaknuo:

»(a) Je li došlo do miješanja u vlasništvo podnositelja zahtjeva

59. Među strankama nije sporno da je podnositelj zahtjeva bio zakoniti vlasnik nepokretne imovine za koju je određena privremena mjera osiguranja u okviru kaznenog postupka koji se vodi protiv njega na temelju optužbi za počinjenje kaznenih djela gospodarskog kriminaliteta. Stoga ne postoji spor oko toga da je predmetna nepokretna imovina njegovo 'vlasništvo'. Niti je sporno da privremena mjera osiguranja na nepokretnoj imovini podnositelja zahtjeva kojom se zabranjuje njezino otuđenje ili opterećenje, predstavlja miješanje u pravo podnositelja zahtjeva na mirno uživanje njegovog vlasništva te da se stoga primjenjuje članak 1. Protokola br. 1.

60. Sud ponavlja kako se blokada imovine za potrebe pravnog postupka obično odnosi na nadzor nad upotrebom vlasništva, što spada u doseg drugog stavka članka 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju (vidi, među brojnim drugim izvorima prava, predmete Raimondo protiv Italije, 22. veljače 1994., odlomak 27., Serija A br. 281-A; Andrews protiv Ujedinjenog Kraljevstva (odl.), br. 49584/99, 26. rujna 2002.; Adamczyk protiv Poljske (odl.), br. 28551/04, 7. studenoga 2006.; Simonjan-Heikinheino protiv Finske (odl.), br. 6321/03, 2. rujna 2008.; i JGK Statyba Ltd i Guselnikovas protiv Litve, br. 3330/12, odlomak 117., 5. studenoga 2013.).

61. Doista, blokadom imovine podnositelja zahtjeva nije ga se namjeravalo lišiti njegove imovine, već staviti privremeno ograničenje na njezinu upotrebu zabranom njezinog otuđenja ili opterećenja što je, u okolnostima u kojima je raspolaganje nekretninom bilo povezano sa zakonitim poslovanjem podnositelja zahtjeva, također neizbježno utjecalo na funkcionalnost njegove poslovne aktivnosti (vidi naprijed citirani predmet JGK Statyba Ltd i Guselnikovas, odlomak 129.; i prethodni odlomak 17.). Sud također smatra da je važno napomenuti kako je blokada imovine podnositelja zahtjeva bila primijenjena kao privremena mjera s ciljem osiguranja izvršenja mogućeg naloga izdanog na kraju kaznenog postupka u vezi s ostvarenom imovinskom koristi ostvarenom počinjenjem kaznenog djela (vidi, na primjer, predmet, Rafig Aliyev protiv Azarbajdžana, br. 45875/06, odlomak 118., 6. prosinca 2011.).

(...)

(d) Razmjernost miješanja

67. Čak i ako je do miješanja došlo u skladu s uvjetima predviđenim zakonom i u javnom interesu, mora postojati i razuman odnos razmjernosti između korištenih sredstava i cilja koji se želi ostvariti bilo kojim mjerama koje država primjenjuje, uključujući i mjere predviđene da kontroliraju upotrebu imovine pojedinca. Taj je zahtjev izražen pojmom 'pravične ravnoteže' koja mora biti uspostavljena između zahtjeva općeg interesa zajednice i zahtjeva zaštite temeljnih prava pojedinca (vidi, na primjer, predmete Hutten-Czapska protiv Poljske [GC], br. 35014/97, odlomak 167., ECHR 2006-VIII; Depalle protiv Francuske [GC], br. 34044/02, odlomak 83., ECHR 2010; i Herrmann protiv Njemačke [GC], br. 9300/07, odlomak 74., 26. lipnja 2012.; vidi također naprijed citirani predmet Borzhonov, odlomak 59.).

68. Konkretno, s obzirom na to da blokada imovine podnositelja zahtjeva nije sama po sebi podložna kritici, posebice uzimajući u obzir slobodu procjene dopuštenu temeljem drugog stavka članka 1. Protokola, ona za sobom povlači rizik nametanja prekomjernog tereta podnositelju zahtjeva u smislu njegove mogućnosti raspolaganja svojom imovinom i sukladno tome mora pružiti određena postupovna jamstva kako bi se osiguralo da rad sustava i njegov utjecaj na vlasnička prava podnositelja zahtjeva nije ni proizvoljan niti nepredvidiv. Nadalje, Sud ponavlja da svaka blokada ili konfiskacija ima za posljedicu nastanak štete, no stvarno pretrpljena šteta ne bi smjela biti veća od one koja je nužna, ako se želi postići da bude u skladu s člankom 1. Protokola br. 1 (vidi naprijed citirani predmet Borzhonov, odlomci 60.-61.).

69. Slijedom navedenog, pri procjeni usklađenosti s člankom 1. Protokola br. 1, Sud mora sveukupno razmotriti različite interese koji su u pitanju, imajući u vidu kako je Konvencija namijenjena zaštiti prava koja su 'praktična i učinkovita'. Mora razmotriti što stoji iza forme i ispitati realnost situacije na koju se podnositelj zahtjeva žali (vidi naprijed citirani predmet JGK Statyba Ltd i Guselnikovas, odlomak 128.).

70. Sud konstatira kako je u ovome predmetu nakon izmjene optužnice 2007. godine, podnositelj zahtjeva optužen da je ostvario protupravnu imovinsku korist u ukupnom iznosu od otprilike 1.060.000 EUR (vidi prethodni odlomak 9.). Stoga ne postoji ništa u prijedlogu Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru kojime se traži određivanje privremene mjere osiguranja na nepokretnoj imovini podnositelja zahtjeva radi osiguranja izvršenja moguće odluke o oduzimanju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom, što bi samo po sebi bilo podložno kritici. Međutim, uzimajući u obzir činjenicu da primjena takve mjere sa sobom povlači rizik nametanja prekomjernog tereta podnositelju zahtjeva, to ne oslobađa nadležne sudove obveze utvrđivanja i obrazlaganja jesu li uvjeti za određivanje privremene mjere osiguranja na imovini podnositelja zahtjeva doista ispunjeni te jesu li priroda i opseg mjere razmjerni okolnostima (vidi prethodne odlomke 67.-68.; i, mutatis mutandis, naprijed citirani predmet JGK Statyba Ltd i Guselnikovas, odlomak 136.).

71. U vezi s time sud primjećuje da je Županijsko državno odvjetništvo u Vukovaru zajedno sa svojim prijedlogom za određivanje privremene mjere osiguranja imovine podnositelja zahtjeva, podnijelo samo izvatke iz zemljišnih knjiga kojima se potvrđuje vlasništvo podnositelja zahtjeva na nekretninama u odnosu na koje je zatraženo određivanje privremene mjere osiguranja. Nije dostavljen niti jedan drugi mjerodavan dokaz koji se odnosi na njezinu vrijednost, niti se u prijedlogu u tom pogledu pozivalo na takav dokaz ili, što se toga tiče, na razmjernost osporene mjere (vidi prethodni odlomak 13.).

72. Štoviše, pretpostavivši da je Županijsko državno odvjetništvo u Vukovaru podnijelo svoj prijedlog na temelju dokumentacije koju navodi Vlada (vidi prethodni odlomak 13.), Sud primjećuje da Vlada nije osporila tvrdnju podnositelja zahtjeva da se dokumentacija koja se odnosi na vrijednost imovine tiče samo dijela blokirane imovine te da se odnosi na 1997. godinu (vidi prethodni odlomak 13.).

73. Međutim, Sud primjećuje kako je bez obzira na nedostatak jasnih naznaka vrijednosti imovine koja je navedena u prijedlogu za određivanje privremene mjere osiguranja na imovini podnositelja zahtjeva, Županijski sud u Vukovaru prihvatio prijedlog u cijelosti i odredio privremenu mjeru osiguranja na imovini navedenoj u prijedlogu. Stoga nije izvršio nikakvu procjenu razmjernosti između vrijednosti blokirane imovine i imovinske koristi koju je podnositelj zahtjeva navodno izravno ili neizravno ostvario počinjenjem kaznenog djela (vidi prethodni odlomak 19.).

74. Iako Sud može prihvatiti da postoje slučajevi gdje se blokada imovine u okviru kaznenog postupka prvotno određuje na temelju privremene procjene razmjernosti između vrijednosti blokirane imovine i imovinske koristi koja je navodno ostvarena počinjenjem kaznenog djela od strane osumnjičenika ili okrivljenika, obzirom da bi nedostatak pravodobne reakcije mogao osujetiti mogućnost primjene takve mjere, smatra kako ništa u okolnostima ovoga predmeta ne opravdava propust Županijskog suda u Vukovaru da se očituje o tom pitanju.

75. Štoviše, bez obzira na potpunu odsutnost procjene razmjernosti u rješenju Županijskog suda u Vukovaru i izričitog prigovora podnositelja zahtjeva u tom smislu, Vrhovni sud Republike Hrvatske nije ispravio taj propust na način da izvrši odgovarajuću procjenu razmjernosti osporene mjere, te je samo napomenuo kako načelo razmjernosti nije bilo povrijeđeno (vidi prethodne odlomke 21. i 22.), dok je Ustavni sud Republike Hrvatske na početku odbio razmotriti predmet (vidi prethodne odlomke 23. i 25.).

76. Sud također konstatira kako je u daljnjem tijeku kaznenog postupka podnositelj zahtjeva zatražio od domaćih sudova da se ponovno ocijeni opseg privremene mjere osiguranja na njegovoj imovini, tvrdeći kako je postojala izrazita nerazmjernost između vrijednosti blokirane imovine i navodno pribavljene protupravne imovinske koristi. Konkretno, predao je Vrhovnom sudu Republike Hrvatske detaljnu procjenu vrijednosti blokirane imovine utemeljenu na javno dostupnim informacijama o tržišnoj vrijednosti nekretnina u Hrvatskoj. Prema tim informacijama ukupna vrijednost blokirane imovine podnositelja zahtjeva bila je procijenjena na otprilike 9.887.084 EUR, dok je u kaznenom postupku podnositelj zahtjeva bio optužen da je pribavio protupravnu imovinsku korist u ukupnom iznosu od otprilike 1.060.000 EUR, što je devet puta manje od navodne vrijednosti njegove blokirane imovine (vidi prethodni odlomak 27.).

77. U tom pogledu Sud konstatira da iako mu je nemoguće procijeniti točnu vrijednosti blokirane imovine, navodi podnositelja zahtjeva u tom smislu nisu bili neozbiljni ni lišeni bilo kojeg sadržaja. U svakom slučaju, s obzirom na cjelokupne okolnosti predmeta, Sud smatra kako je takav zahtjev koji je podnio podnositelj zahtjeva trebao potaknuti Vrhovni sud Republike Hrvatske da pažljivo ispita njegove navode. To je stvarno tako obzirom da je poslovna djelatnost podnositelja zahtjeva nedvojbeno povezana s mogućnošću da slobodno raspolaže svojom nepokretnom imovinom (vidi prethodni odlomak 17.), te da mjerodavna procjena vrijednosti blokirane imovine nikada nije izvršena (vidi prethodne odlomke 67.-69. i 71.-75.).

78. Obzirom na navedeno, Sud konstatira da je Vrhovni sud Republike Hrvatske, bez da je izvršio bilo kakvu dodatnu procjenu s obzirom na konkretne navode podnositelja zahtjeva o nerazmjeru između blokirane imovine i navodno protupravno pribavljene imovinske koristi, te iako nije bio u mogućnosti koristiti niti jednu takvu procjenu koju je izvršio Županijski sud u Vukovaru, odbio tvrdnje podnositelja zahtjeva kao spekulativne, ne obrazloživši zašto je ignorirao podnositeljevu detaljnu procjenu vrijednosti blokirane imovine, koja je izvršena na temelju javno dostupnih informacija o tržišnoj vrijednosti nekretnina u Hrvatskoj (vidi prethodni odlomak 28.).

79. Vrhovni sud Republike Hrvatske time je dopustio da sporna situacija potraje više od dvije i pol godine bez da se ikada očitovao o konkretnim tvrdnjama podnositelja zahtjeva da postoji nerazmjer između vrijednosti blokirane imovine i navodno pribavljene protupravne imovinske koristi. Sud s tim u vezi smatra da je važno napomenuti kako se za cjelokupnu blokiranu imovinu nije tvrdilo da je posljedica kaznenog djela ili da se može povezati s kaznenim djelom. Umjesto toga, predmetna blokada je primijenjena kao privremena mjera osiguranja na cjelokupnoj imovini podnositelja zahtjeva s ciljem osiguranja izvršenja moguće odluke o oduzimanju imovinske koristi ostvarene počinjenjem kaznenog djela donesene na kraju kaznenog postupka.

80. U takvim okolnostima Sud konstatira kako je osporena blokada nepokretne imovine podnositelja zahtjeva u okviru predmetnog kaznenog postupka, iako u načelu zakonita i opravdana, određena i održavana na snazi bez utvrđivanja da li vrijednost blokirane imovine odgovara mogućoj odluci o oduzimanju protupravne imovinske koristi ostvarene počinjenjem kaznenog djela. Sud stoga smatra kako primjena takve mjere nije bila primjerena da se pokaže kako je ispunjen zahtjev 'pravične ravnoteže' sadržan u drugom stavku članka 1. Protokola br. 1.

81. Prethodna su razmatranja dovoljna da bi Sudu omogućila zaključak kako je u okolnostima predmeta podnositelja zahtjeva došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.«

3) Postupak izvršenja presude ESLJP-a

10. Podnositelj je 22. kolovoza 2016. podnio zahtjev za obnovu kaznenog postupka povodom presude ESLJP-a u predmetu Džinić protiv Hrvatske. Prvostupanjskim rješenjem od 20. prosinca 2016. odbijen je taj zahtjev podnositelja, uz sljedeće obrazloženje: